

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ

Argir, tann 31. januar 2011
J.Nr.: 6410-0009/2006 / 14
(at tilskila í svári)

Løgtingið

Løgtingsmál nr. xx/2010: Uppskot til løgtingslóg um manntal í 2011

Uppskot

til

løgtingslóg um manntal í 2011

§ 1. Manntal skal haldast í Føroyum á heysti 2011.

Stk. 2. Endamálið er at gera eina neyva hagtalslýsing av føroyska samfelagnum

Stk. 3. Manntal er skipað sum ein verkætlan undir Hagstovuni, sum hevur ábyrgd av verkætlanini.

§ 2. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð, nær og hvussu manntal verður hildið.

Spurnablað

§ 3. Hvørt húski og einstaklingur í Føroyum fær eitt spurnablað at svara. Í spurnablaðnum verður spurt um hesi evni:

- 1) Navn, kyn, aldur og p-tal.
- 2) Starv, útbúgving, vinna og arbeiði.
- 3) Tjóðskap, føðistað, mál.
- 4) Bústaðir, slag av bústaði, lýsing av býli.
- 5) Borgarastøðu, familjustøðu, so sum hjúnalag, parlag, børn, foreldur, systkin.
- 6) Onnur evni, sum tað er ynskilig at fáa hagfrøðiligar upplýsingar um, fyri at fáa staðfest grundleggjandi samfelagsligu støðuna hjá fólki í Føroyum.

Stk. 2. Felagsbýli fáa serligt spurnablað, har spurt verður um hesi evni:

- 1) Navn og p-tal hjá búfólkunum.
- 2) Slag av felagsbýli, lýsing av felagsbýli.
- 3) Tal á fólki, sum gistu í felagsbýlinum teljináttina

Stk.3. Øll sum búgva í Føroyum, hava skyldu at svara spurnablaðnum. Avvarandi, verji ella onnur svara fyri tey, sum ikki sjálvi kunnu svara spurningunum.

Løggilding av teljarum

§ 4. Løggildir teljarar verða brúktir at fremja manntalið.

Stk.2. Hagstovan løggildir teljarar og útskrivar hesum váttan um løggilding.

Stk.3. Treytin at verða løggildur sum teljari er, at viðkomandi er myndugur og mettur egnaður at vera teljari.

Stk. 4. Ein løggildur teljari hevur sambært givnum leiðbeiningum:

- 1) Rætt at koma á gátt í hús hjá privatum og á onnur støð, har fólk búgva ella uppihalda sær.
- 2) Rætt at biðja fólk svara upp á teir spurningar, sum eru í spurnablaðnum, og ikki aðrar.

Stk. 5. Teljari skal vísa sína løggildingsvátan, verður tað kravt.

Stk. 6. Hagstovan kann fráboða alment, hvør er løggildur sum teljari.

§ 5. Løggildir teljarir og onnur hjálparfólk í manntalinum hava tagnarskyldu um viðurskifti um einstaklingar, húski, býli, feløg, fyrirkomur og stovnar, sum tey í starvi sínum fáa kunnleika um, bæði meðan tey arbeiða fyri Hagstovuna og

aftaná, at tey eru farin úr arbeiðinum. Teljari og onnur hjálparfólk skulu skrivliga váttá, at tey hava kunnað seg við ásetingarnar um tagnarskyldu.

Nýtsla av upplýsingum fingnar í manntalinum
§ 6. Hagstovan hevur ábyrgdina av, at hagtølini frá manntalinum verða tøk hjá øllum.

Stk. 2. Arbeiði við úrslitinum av manntalinum fylgir teimum lógum og reglum, sum Hagstovan hevur skyldu at halda.

Stk. 3. Upplýsingar, sum Hagstovan fær á manntalinum kunnu einans latast øðrum sum hagtøl, har eingin einstaklingur, býli ella húski kunnu kennast aftur.

§ 7. Upplýsingarnar á manntalinum eru ogn hjá landinum, og Hagstovan hevur landsins vegna ábyrgdina av, at spurnabløðini eru í tryggari varðveitslu, til viðgerðin er liðug.

Stk. 2. Aftaná, at upplýsingarnar frá manntalinum eru talgildar, verða spurnabløðini latin Føroya Landsskjalasavn í varðveitslu. Spurnabløðini verða almenn eftir 80 ár.

Revsing, gildiskoma o.a.

§ 8. Er ikki harðari revsing uppiborin eftir aðrari lóggávu, verður við bót revsaður tann, sum brýtur tagnarskylduna í § 5 ella brýtur § 6, stk. 3.

Stk. 2. Tann, sum ikki rættstundis veitir tær upplýsingar, ið verða kravdar av honum eftir § 3, stk. 3 ella við vilja ella við grovum ósketni veitir rangar upplýsingar, kann verða revsaður við bót.

Stk. 3. Revsiábyrgd kann verða áløgd lögfrøðiligum persónum sambært reglunum í 5. kapitli í revsilógini.

Stk. 4. Í reglum, ið verða givnar sambært lógini, kann revsing verða ásett við bót fyri brot á reglurnar ella treytir, ið verða givnar sambært reglunum.

§ 9. Landskassin rindar útreiðslurnar fyri manntalið.

§ 10. Hendan lógin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kap. 1. Almennar viðmerkingar

Við lógaruppskotinum verður givin heimild at halda manntal í 2011. Ásett verður, hvat spyrjast kann um, og at fólk hava skyldu at svara spurningunum. Eisini verður ásett, hvussu upplýsingarnar, sum koma í manntalinum, kunnu brúkast, og hvussu upplýsingarnar skulu goymast og varðveitast.

Manntal 2011 er ein almenn verkætlan, sum hevur sjálvstøðuga játtan undir Hagstovuni. Á fíggjarlógini 2008 vóru játtaðar 800.000 krónur. Í 2009 vóru játtaðar 1,8 millión kr. Í 2010 vóru játtaðar 2,3 mill. kr.

1. Orsøk til lógaruppskotið

Manntal er ein hending, har farið verður í hvørt hús í landinum við tí fyri eyga, at tekna eina breiða og neyva mynd av, hvussu Føroyar síggja út í 2011.

Við eini slíkari fólkateljing ber til at lýsa landið út í æsir og gera samanberingar. Alt tilfarið, sum verður savnað inn, verður brúkt til hagtøl og einki annað.

Við upplýsingunum frá manntalinum kann Hagstovan gera nýggjar og neyvari lýsingar av, hvussu føroyingar liva.

Í dag hava vit holla vitan um yvirskipaði viðurskifti. Vit kenna inn- og útflutning, búskaparligu høvuðstølini, fólkatal, avreiðingar, og onnur framleiðslutøl.

Hinvegin hava vit líttla og onga vitan um fólkið og húskini í Føroyum. Vit vita lítið og onki um, hvussu støðan er hjá húskjunum, hvør býr saman í einum húski, hvussu eru fólk skyld, sum búgva saman, hvussu nógv arbeiða vit, hvussu langt hava vit til arbeiðis, hvussu búgva vit osv.

Manntal gevur eina greiða mynd av, hvussu fólkið livir, hvørjar útbúgvingar vit hava, hvussu arbeiðsmarknaðurin er settur saman, umframt onnur eyðkenni við teimum persónum, sum búgva í Føroyum.

Hesar upplýsingar gerast eitt amboð hjá politisku myndugleikum, fyrisingini, áhugabólkum, undirvísingini og annars øllum, sum vilja byggja sínar ætlanin/lýsingar av føroyska samfelagnum á vitan

Manntøl skulu haldast javnan, so til ber at gera samanberingar yvir ávíis ár.

Seinasta manntal í Føroyum var í 1977, tá Danmarks Statistik, saman við kommununum, skipaði fyri.

Fyrsta manntal var hildið í Føroyum í 1769 og síðani hava 27 fólkateljingar verið. Tær geva allar eina tíðarmynd av føroyska samfelagnum eitt ávíst ár og geva samtundis eina lýsing av, hvussu Føroyar eru broyttar øll hesi árin.

Umframt at vera ein lýsing, sum kann nýtast í dag, gevir eitt manntal eisini okkara eftirkomarum ein breiða lýsing av, hvussu teirra ommur, abbar, langommur og langabbar livdu.

2. *ST-áheitan á limalond*

Manntal er eisini eitt átak, sum ST mælir øllum londum í heiminum til at gera. Tað gevir eina vitan um støðuna í heiminum. Næstan øll lond í heiminum hava hildið ella ætla at halda manntal. ST heitir á lond um at halda manntal so nær 2010 sum gjørligt. ST mælir til, at lond halda manntal minst 10unda hvørt ár.

Føroyar eru nú millum tey lond í ST-høpi, sum ætla at halda manntal í 2011. Á listanum eru næstan 200 lond, sum antin hava ella ætla at halda fólka- og býlisteljing eitt av næstu árunum.

ST heitir í eini samtykt frá 2005 á limalondini um at kunngera úrslitini breitt, so tey kunnu verða ein týðandi kelda við upplýsingum, sum kunnu brúkast í planleggingini hjá landøkjum, tjóðum og í altjóða høpi. ST mælti í somu samtykt til, at allar upplýsingar eru tøkar til at granska í fólkatølum, íbúgvaviðurskiftum, umhvørvi og sosio-økonomiskum spurningum.

3. *Endamálið er hagtøl*

Eitt av grundleggjandi prinsippunum, sum er galdandi fyri almenn hagtøl, er at dátur, sum hagstovur savna um tann einstaka, undir ongum umstøðum mugu brúkast til annað enn hagtøl.

Hagstovan umsitur úrslitið og upplýsingar um tann einstaka, býlið, tað einstaka húskið, verða ikki undir nøkrum umstøðum latnar øðrum myndugleikum.

Borgaranum er tí tryggjað, at upplýsingar um borgaran ikki enda sum skrásetingar av nøkrum slagi í skráum uttan fyri Hagstovuna.

Hagtølini, sum koma burturúr, verða knýtt í onnur hagtøl eftir teimum reglum og lógum, sum Hagstovan arbeiðir eftir.

Evnini, sum eru í føroyska spurnablaðnum, eru spurningar, sum ST tilmælir, spurningar, sum Hagstovuni tørvar og spurningar, sum politiska skipanin, fyrisitingin, áhugabólkar, so sum granskarar, javnstøðunevnd, fakfeløg, umhvørvisstovan osv. hava ynskt at spurt verður um.

Fleiri spurningar eru, sum pláss ikki verður fyri í hesum manntalinum.

4. *Trúnaður og loynd*

Allar upplýsingar, sum verða latnar, verða viðgjørðar í trúnaði.

Mannagongdin er, at spurnabløðini verða eyðmerkt við navni, bústaði og persónstali.

Hesar upplýsingar á spurnablaðnum eru fyri at tryggja, at eingin verður taldur fleiri ferðir, og at talan eru um røtt fólk á røttum bústaði.

Í víðari hagtalsarbeiðinum kunnu hesar upplýsingar eisini verða brúktar til at leggja upplýsingar frá manntalinum saman við upplýsingum úr øðrum skráum. Her er aftur vert at undirstrika, at hetta bert kann gerast við hagtølum fyri eyga.

Manntalið í 2011 er skipað undir Hagstovuni og skal lúka somu treytir, sum Hagstovan arbeiðir undir. Men fyri at veita borgaranum enn størri trygd, leggur Fíggjarmálaráðið hetta lógaruppskot fyri tingið.

Sera strong krøv um tagnarskyldu skulu setast til tey, sum arbeiða við upplýsingunum. Serlig krøv verða eisini sett til teldur og rúm, har upplýsingarnar verða goymdar. Umframt lógtingslóg um manntal 2011, er tætt samstarv við Dátueftirlitið, ið eisini setur krøv til, hvussu upplýsingarnar kunnu viðgerast og goymast.

Tey útfyltu spurnabløðini eru serliga viðhvom, tí her síggjast nøvn, bústaðir og persónstøl beinleiðis, so tað er skjótt at koma at kenna fólk aftur. Tí verður eftirviðgerðin soleiðis skipað, at so tíðliga í tilgongdini sum til ber, verða upplýsingarnar “avnevndar”, við at seta raðtøl sum eyðmerki í staðin fyri lætt eyðkenniligar dátur.

Spurnabløðini frá manntalinum verða latin Føroya Landsskjalasavni í varðveitslu og verða almenn eftir 80 árum.

Eitt manntal er ikki liðugt, fyrr enn innsavnaðu upplýsingarnar aftur eru tøkar hjá øllum. Hagtølini skulu latast almenninginum í einum líki, sum er viðkomandi og so skjótt sum til ber, eftir at spurnabløðini eru latin innaftur. Her er eisini umráðandi, at eingin fær fyrimun av at fáa hagtølini fyrri enn onnur.

5. Hvør hevur ummælt uppskotið og innkomnar hoyringsviðmerkingar

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá Hagstovuni, Manntali, Innlendismálaráðnum, Dátueftirlitinum, Umhvørvisstovuni, Landsskjalasavninum, Føroya Kommunufelag, Kommunusamskipan Føroya, Heilsumálaráðnum, Almanastovuni, MBF, Mentamálaráðnum, Granskingarráðnum, Javnstøðunevndini, Landsfelag Pensjónistanna, Landsbankanum og Samtaki.

Svar er komið frá

Onki svar kom frá

Innkomnar hoyringsviðmerkingar:

Ummælini er hjáløgd sum skjal nr. 1-?.

Kap. 2. Avleiðingarnar av uppskotinum.

1. Fíggjarligu avleiðingarnar fyri land og kommunu

Uppskotið hevur fíggjarligar avleiðingar fyri landið, sum rindar kostnaðin fyri at halda manntal. Kostnaðurin er settur til kr. 7,5 mill. í 2011. Uppskotið hevur ikki fíggjarligar avleiðingar fyri kommunur.

2. Mettar umsitingarligar avleiðingarnar fyri land og kommunu.

Manntal er skipað sum ein verkætlan undir Hagstovuni.

Tá manntal er hildið og hagtøl fingin, verður hetta til stórt gagn bæði hjá landi og kommunum, tí fleiri neyðugar hagfrøðiligar upplýsingar tá verða tøkar um fleiri viðkomandi viðurskifti, so sum býlisstøðan í kommununi og hvussu samansetingin er av íbúgvunum í kommunum.

3. Fíggjarligu avleiðingarnar fyri vinnuna

Mett verður ikki at uppskotið hevur fíggjarligar avleiðingar fyri vinnuna. Spurningar um arbeiði og útbúgving, geva vinnuni nýggjar upplýsingar, sum vinnan kann brúka.

4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur ikki nakrar avleiðingar fyri umhvørvið. Summir spurningar snúgva seg um orku og onnur umhvørvismál. Hetta verður ein hjálp hjá umhvørvismyndugleikunum at leggja umhvørvispolitikk til rættis.

5. Serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið hevur ikki nakrar serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

6. Sosialar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagskapir

Uppskotið hevur ikki nakrar sosialar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagskapir.

7. Hava millumtjóða sáttmálar við sær fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri landsmyndugleikar, kommunumyndugleikar, ávís øki í landinum, ávísar samfelagsbólkar ella vinnunua.

Nei, á hesum øki eru ikki millumtjóða sáttmálar, sum hava nakrar slíkar avleiðingar við sær.

8. Áleggur uppskotið fólki skyldur t.d. upplýsingarskyldu, skrásetingarskyldu ella t.d. krøv um loyvi skal verða greitt frá umsitingarliga avleiðingunum av hesum.

Tað verður álagt fólki skyldu at svara manntalsspurningunum.

9. Verða heimildir lagdar til annan landsstýrismann, ella til kommunur útyvir kommunustýrislógina, skal greiðast frá teimum fyrilitum, ið grundgeva hetta.

Ongar slíkar ásetingar eru í uppskotinum.

10. Fáa almennir myndugleikar atgongd til privata ogn skal grundgevast fyri hesum og greiðast frá vavinum av heimildini.

Ongar slíkar ásetingar eru í uppskotinum.

11. Skema

	Fyri landið /landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar/f elagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar /búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða reglur og avtalur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar				Nei	

Kap. 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1

Ásett er, at manntal skal haldast í 2011.

Endamálið við manntalinum er at gera eina neyva hagfrøðiliga lýsing av føroyska samfelagnum ein dag á heysti 2011. Við eini slíkari fólkateljning ber til at lýsa landið út í æsir og gera samanberingar. Alt tilfarið, sum verður savnað inn, verður brúkt til hagtøl og einki annað.

Til § 2

Landsstýrismaðurin í fíggjarmálum fær heimild til í kunngerð at áseta dagin ella dagarnar, tá manntal skal haldast. Eisini skal landsstýrismaðurin góðkenna endaliga spurnarblaðið og tryggja sær, at spurt verður einans um tey evni, sum eru nevnd í § 4.

Landsstýrismaðurin ásetir neyvri mannagongdir og reglur fyri sjálva útinningina av manntalinum.

Til § 3

Øll húski í Føroyum fáa sendandi eitt spurnablað at útfylla. Ein teljari frá Manntal kemur á gátt eftir spurnablaðnum. Tá ber eisini til at fáa hjálp at útfylla blaðið, um ivasurningar eru. Foreldur ella onnur kunnu fylla spurnablaðið úr fyri børn ella onnur, sum ikki eru før fyri at útfylla spurnablaðið.

Felagsbýli er øll sløg av býlum, har fleiri búgva saman uttan at kunnu sigast at vera eitt húski. Dømi eru ymisk sløg av bústovnum og næmingaheimum. Tey, sum vanliga búgva í felagsbýlinum, svara eisini spurningum til einstaklingin. Tey, sum ikki búgva vanliga í felagsbýlinum, svara á spurnablaði, sum er sent, har tey vanliga búgva.

Væntandi vera umleið 70 spurningar.

Spurningarnir í einum manntali skulu vera lættir at skilja. ST minnir í síni vegleiðing á, bert at taka evni við í eitt spurnablað, sum ikki kunnu svarast á annan hátt enn á einum manntali. Evnini skulu ikki nøkta forvitni hjá fólki, men hava týðning fyri samfelagið og verða viðkomandi fyri at lýsa tey minnu økini í landinum. Fólk skulu ikki kenna seg órógvandi av óneyðugum spurningum. Fólk mugu ikki kenna seg plágaði.

Spurningarnir mugu ikki vera ágangandi ella kenslubornir ella krevja eina langa frágreiðing fyri at tryggja, at svarið verður beint. Fólk skulu kunna svara her og nú upp á spurningarnar. Spurningar sum krevja serliga gott minni ella at leitað verður í gomlum skjølum, skulu ikki vera við. Og eitt eyðkenni fyri spurningarnar í einum manntali er eisini, at spurt verður ikki um áskoðanir ella meiningar, men um ítøkiligar upplýsingar.

Spurningarnir á einum manntali mugu ikki gerast við tí endamáli at savna inn tilfar sum kann fremja ávís politisk sjónarmið ella áhugamál.

Til § 4

Neyðugt verður við fleiri fólki, sum skulu savna inn spurnarbløð og um neyðugt hjálpa fólki at útfylla blaðið, um ivasurningar eru.

Hetta er eitt álitisstarv og tí mugu krøv setast til tey, sum skulu útinna hetta.

Hagstovan skal til endamálið løggilda neyðuga talið av teljarum. Í greinini er ásett hvørji krøv skulu setast persónum fyri at kunna løggildast, umframt hvørjar heimildir og skyldur tey hava. Og heimild til almenna fráboðan um, hvør er løggildur sum teljari.

Til § 5

Áseting um tagnarskyldu um tað, sum teljari og onnur hjálparfólk fáa kunnleika til undir arbeiði teirra við manntalinum.

Til § 6

Hagstovan leggur úrslitið av manntalinum í talgilda goymslu.

Til § 7

Tá Hagstovan er liðug at talgilda upplýsingarnar, skulu spurnabløðini latast Føroya Landsskjalasavni í varðveitslu. Eftir 80 ár verða spurnabløðini almenn.

Til § 8

Revsireglur

Til § 9

Hvør rindar útreiðslurnar.

Til § 10

Gildiskoma.

Fíggjarmálaráðið, 31. januar 2011

Jóannes Eidesgaard,
landsstýrismaður

/ Petur Alberg Lamhauge